Hvad "rager" softwarepatenter mig?

Enhedslisten
Ole Tange
2014-04-24

Ole Tange

- Partner i lille dansk IT-virksomhed
- Fortaler for EU
- Modstander af EU-Patentdomstolen
- Har fulgt debatten om EU og softwarepatenter siden 1999

Oversigt

- Forskellen patent, ophavsret og designbeskyttelse
- Patent-eksempler
- Definition af softwarepatenter
- Eksempler på softwarepatenter
- Hvem tjener på softwarepatenter og hvem betaler
- Innovation uden softwarepatenter
- Patentloven
- Folkeafstemning
- EU-patentet
- EU-patentdomstolen
- De vigtigste argumenter

Forskellen patent, ophavsret, designbeskyttelse

- Patent
  - Statstildelt monopol (i 20 år) til erhvervsmæssig udnyttelse
  - Løsnings-ide
- Ophavsret (copyright)
  - Statstildelt monopol til de fleste udnyttelser
  - Værket selv
- Designbeskyttelse
- F.eks tasker og stole

Patent-eksempler

- Patentprop
- Papirclips
- Filmrulle

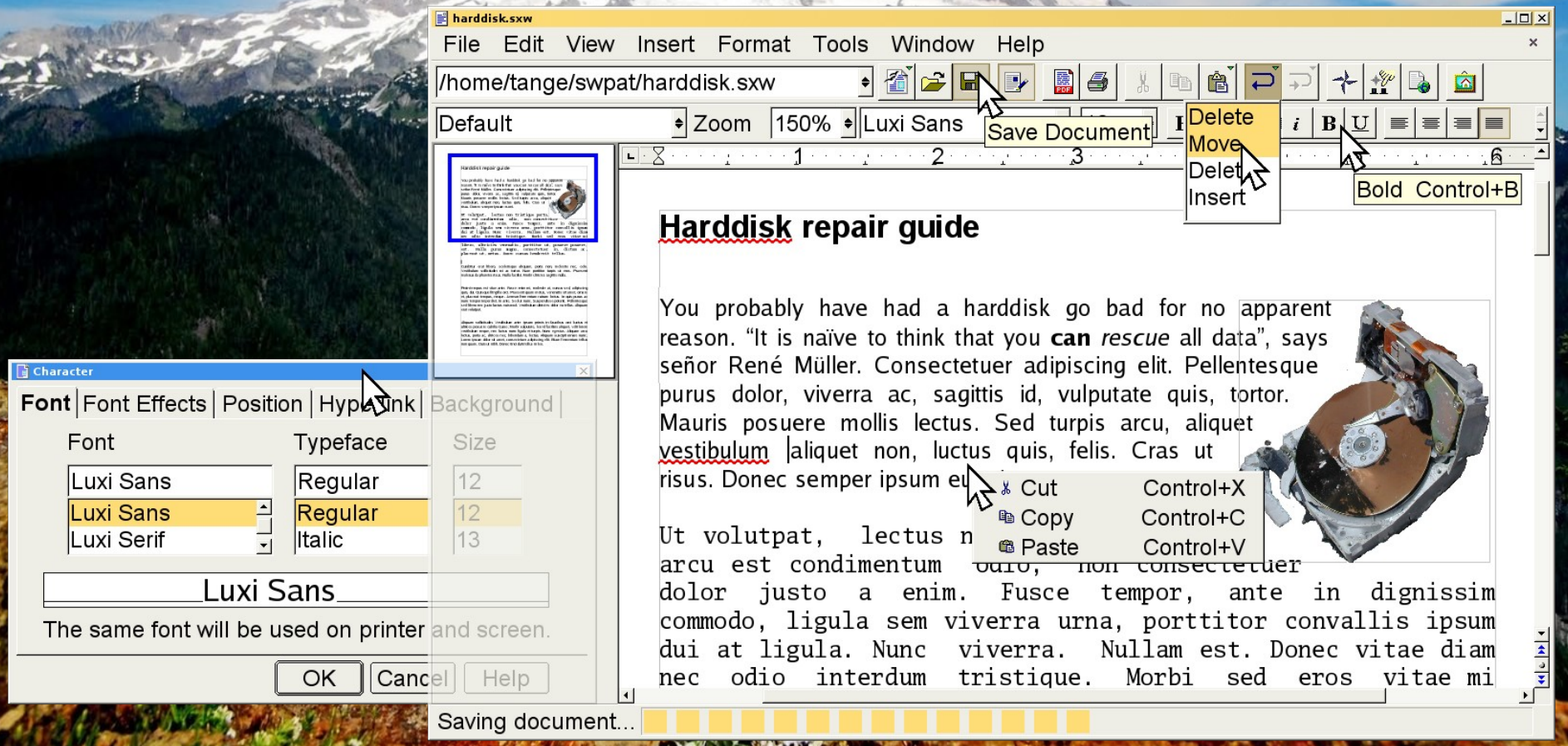

Definition af softwarepatenter

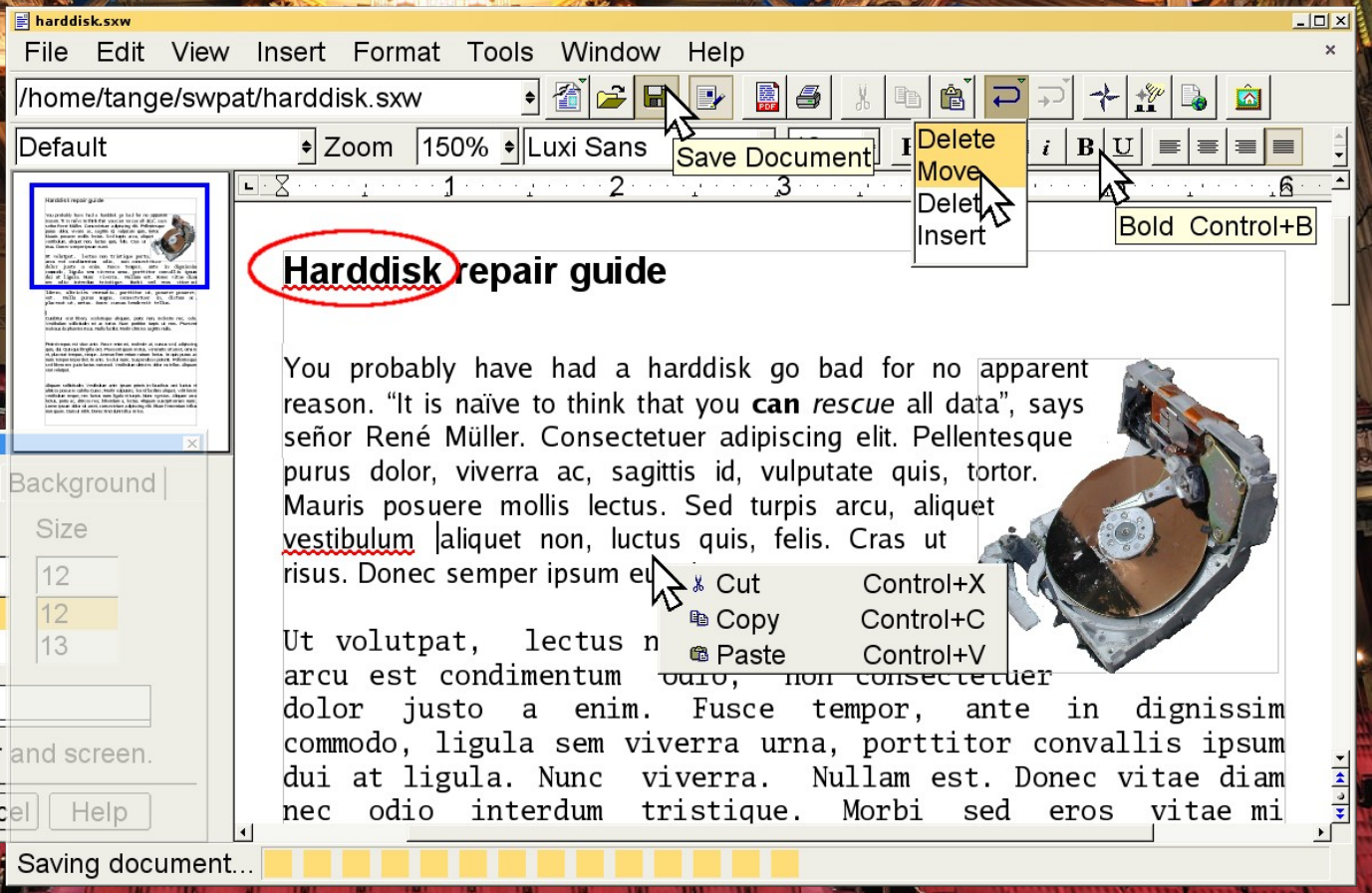
- Jeg bruger:
  - *“Et softwarepatent er et patent, der kan krænkes ved at installere software på et apparat.”*
- Nogle kalder det Computer Implemented Inventions
- Hos European Patent Office (EPO) er der i praksis ingen forskel

Eksempler på softwarepatenter

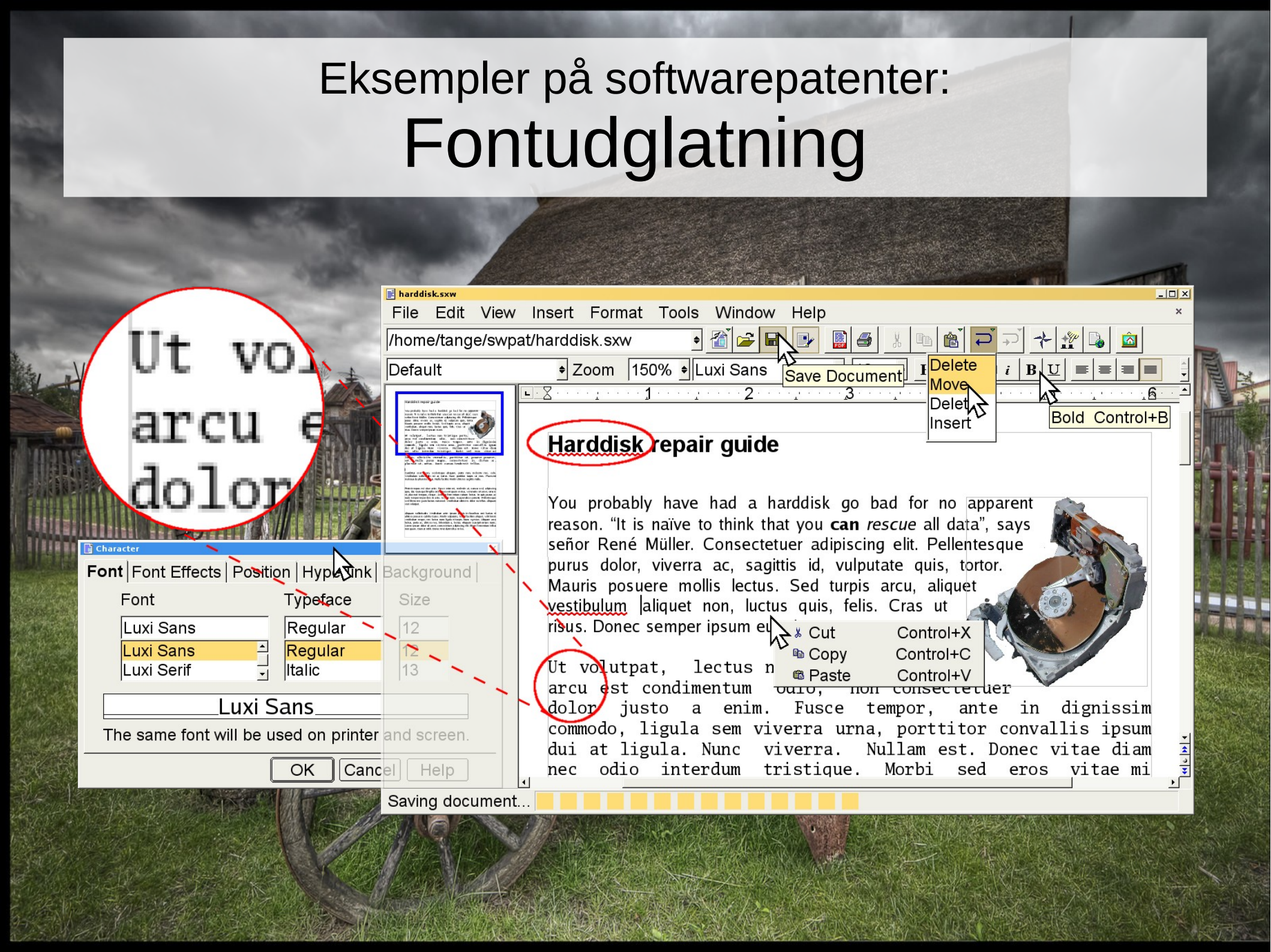
Eksempler på softwarepatenter:

Stavekontrol af sammensatte ord

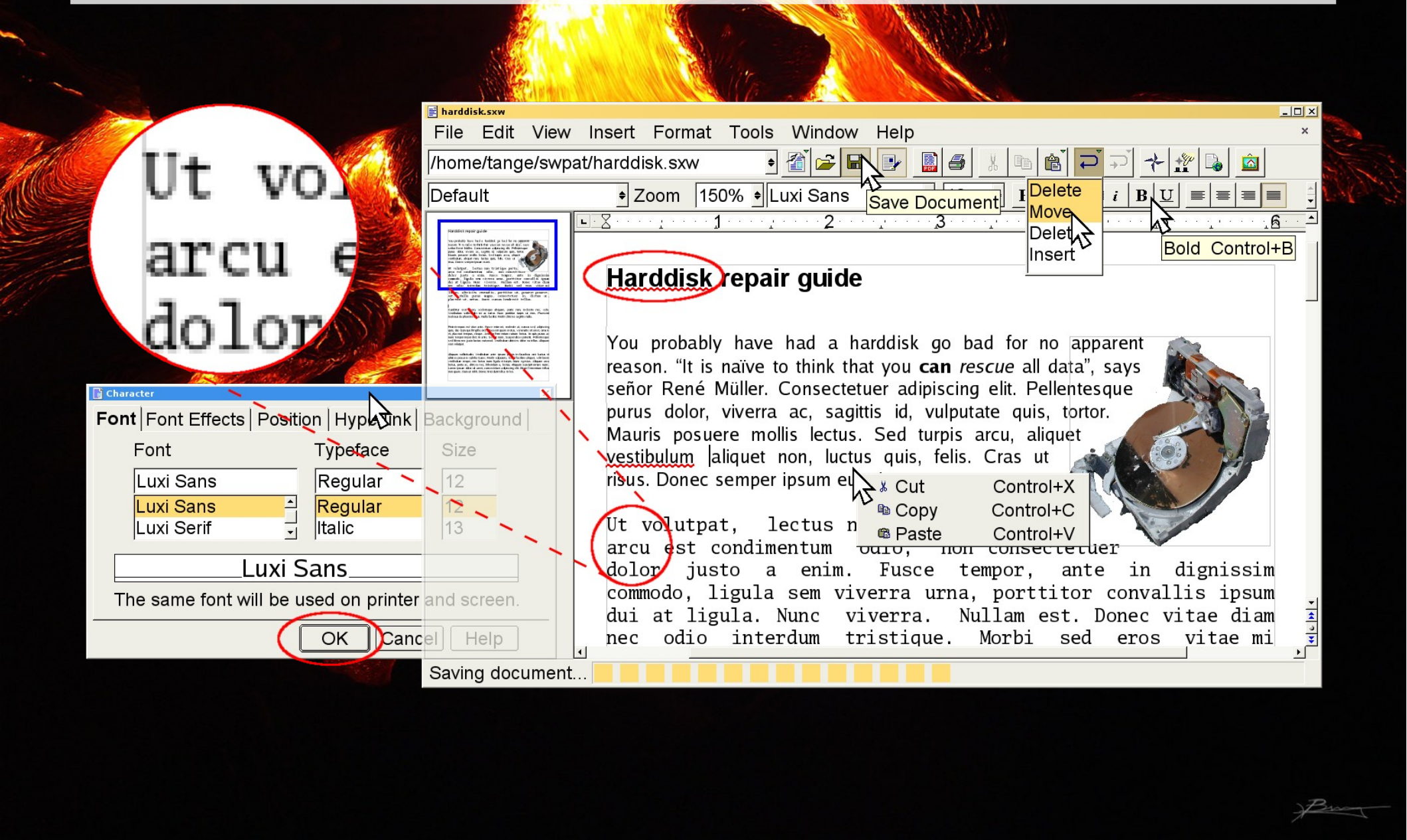
Eksempler på softwarepatenter:

Fontudglatning

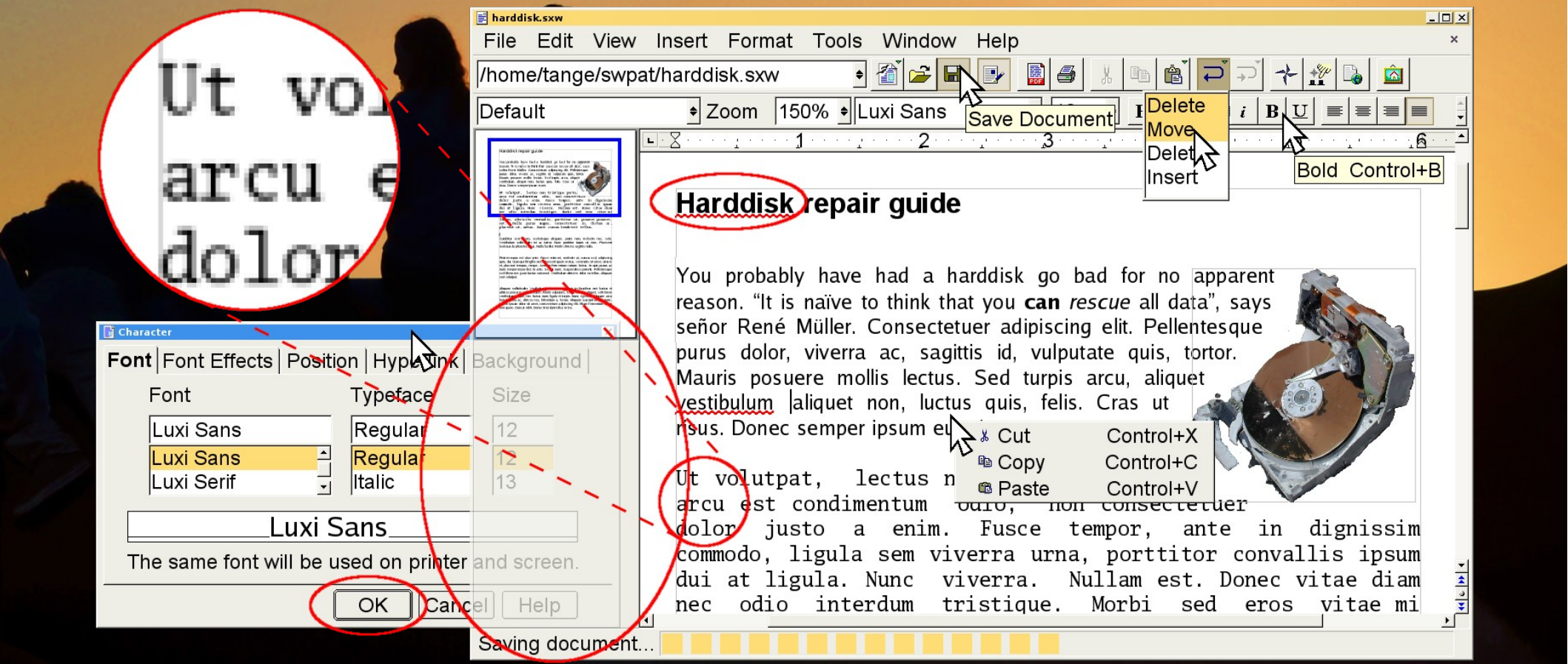
Eksempler på softwarepatenter:

Forudvalgt OK knap

Eksempler på softwarepatenter:

Gentegn skjult vinduedel

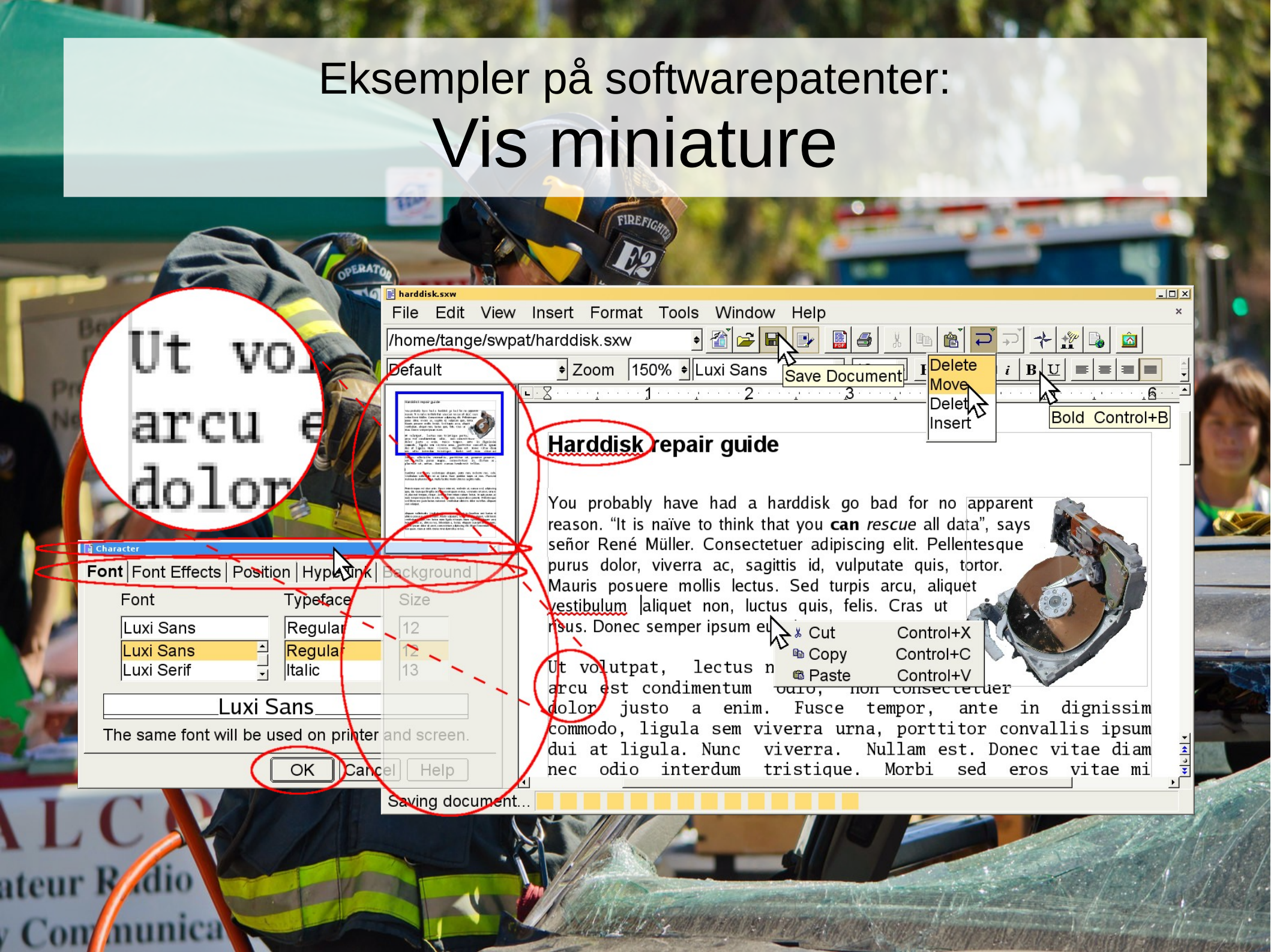
Eksempler på softwarepatenter:

Flytbare faneblade

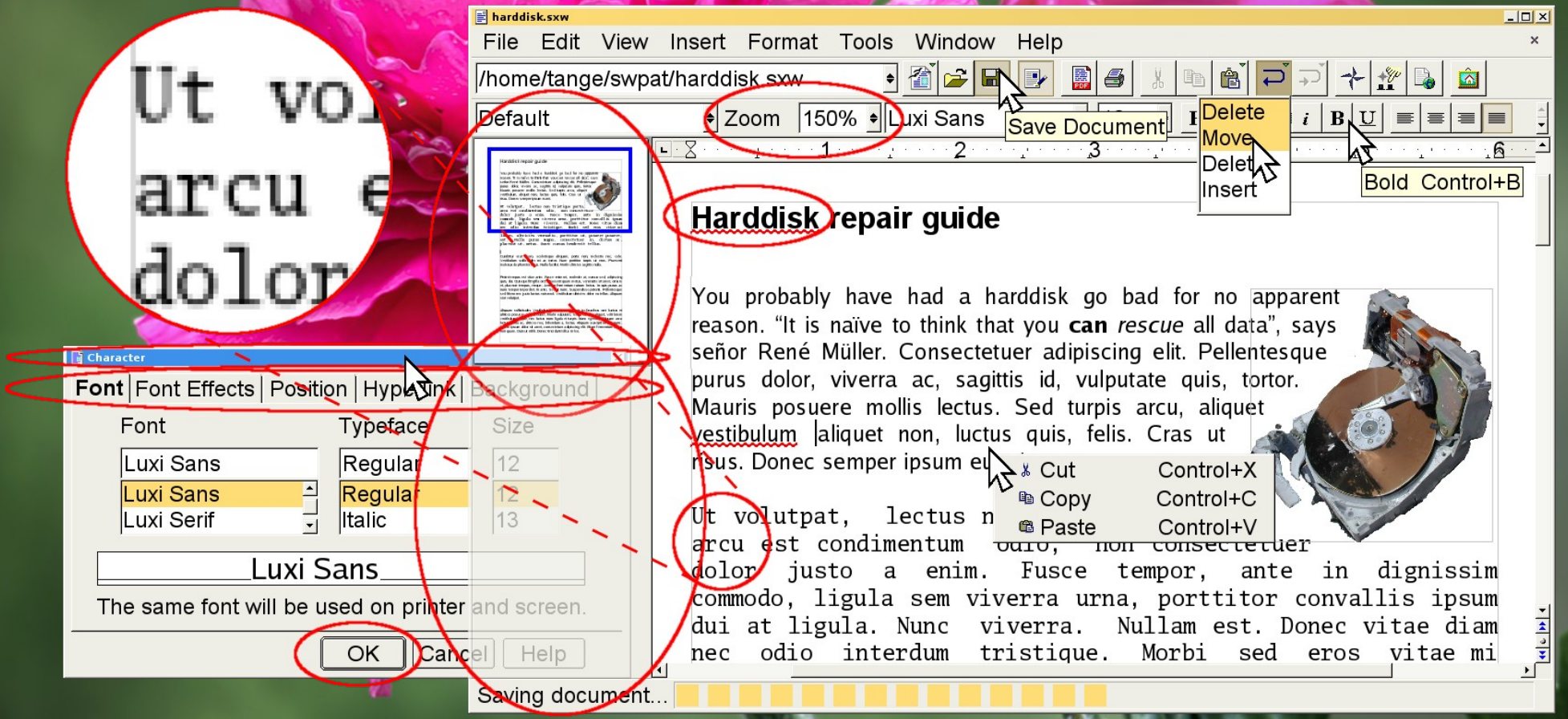
Eksempler på softwarepatenter:

Vis miniature

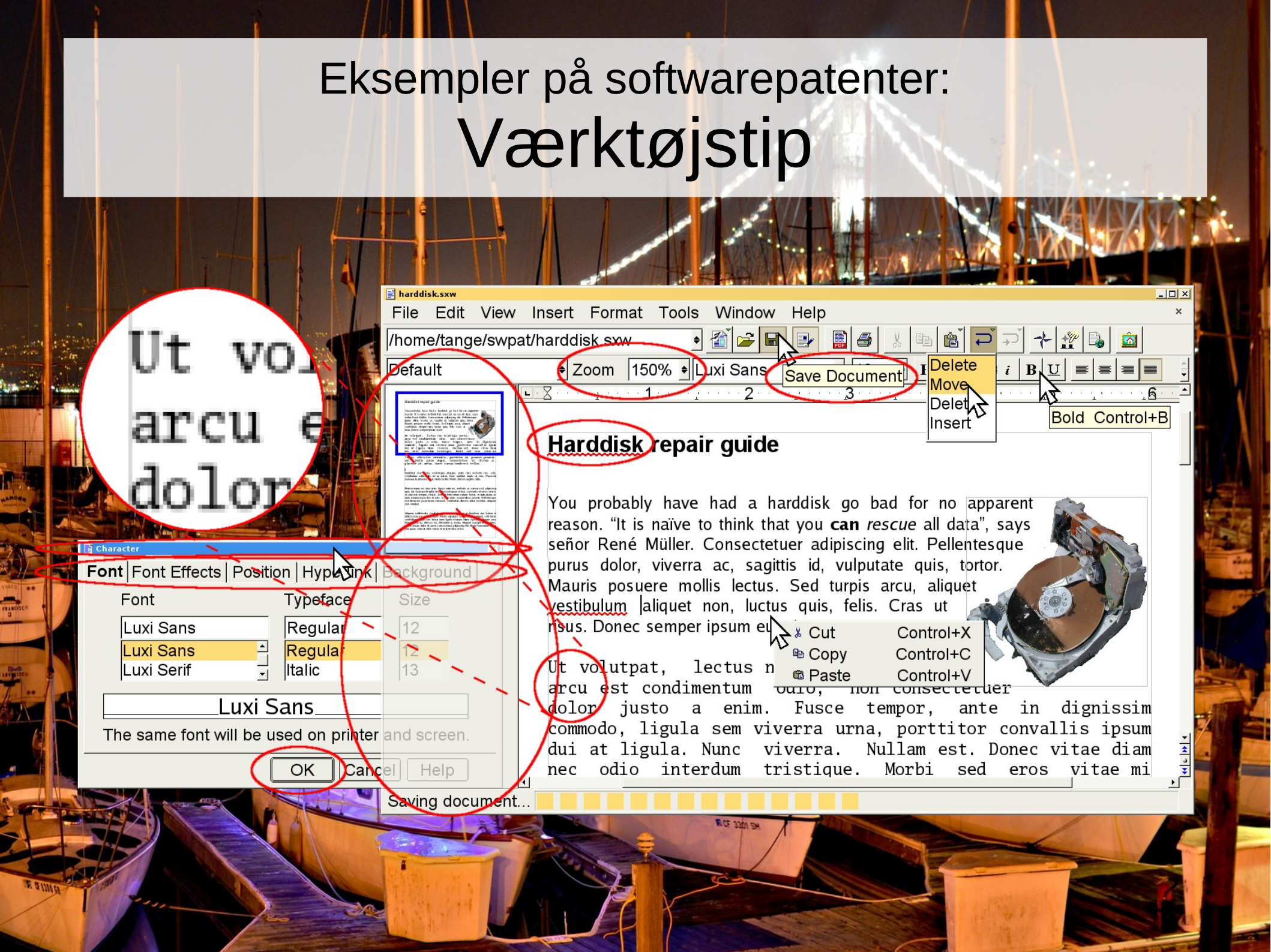
Eksempler på softwarepatenter:

Zoom

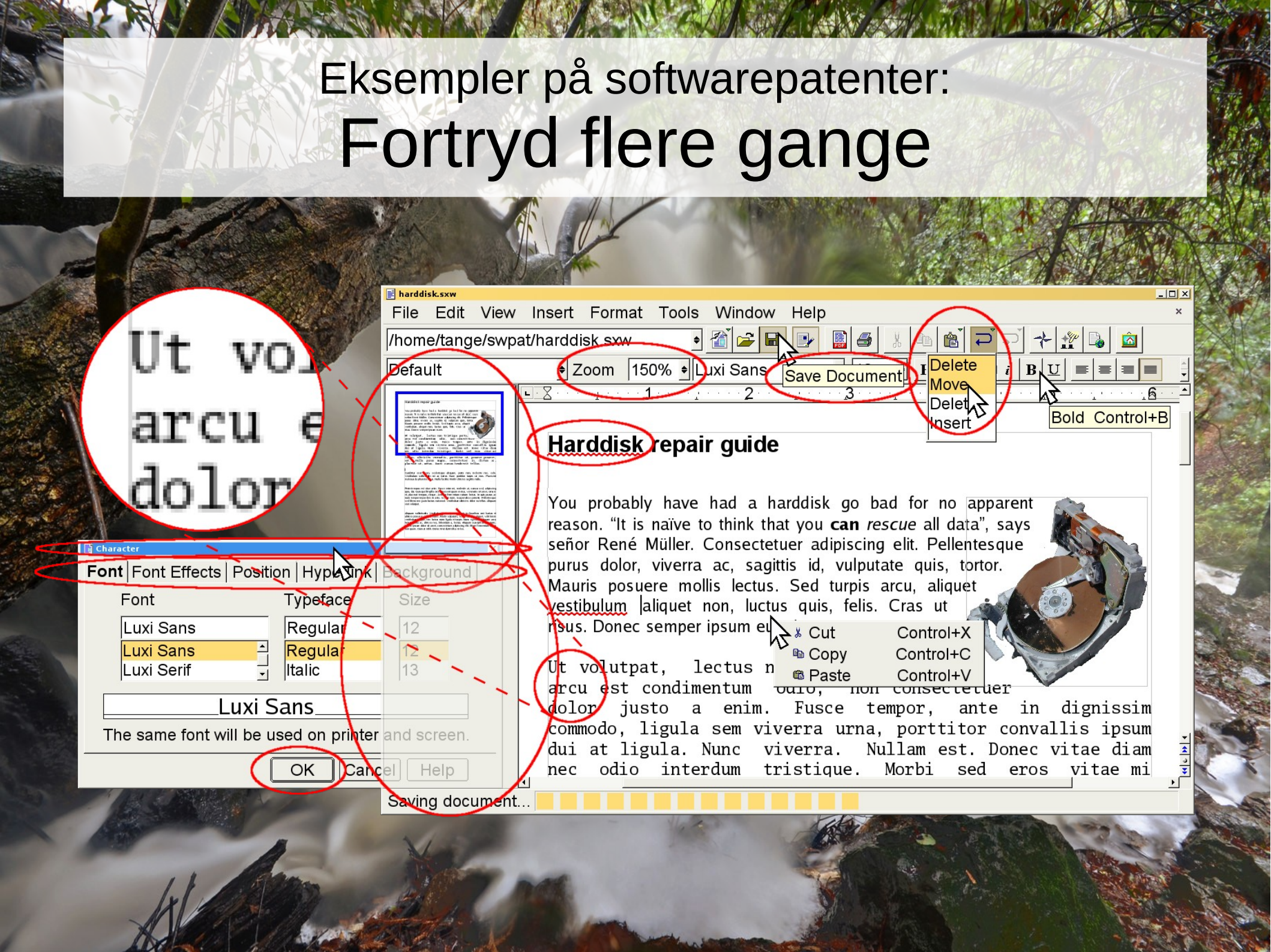
Eksempler på softwarepatenter:

Værktøjstip

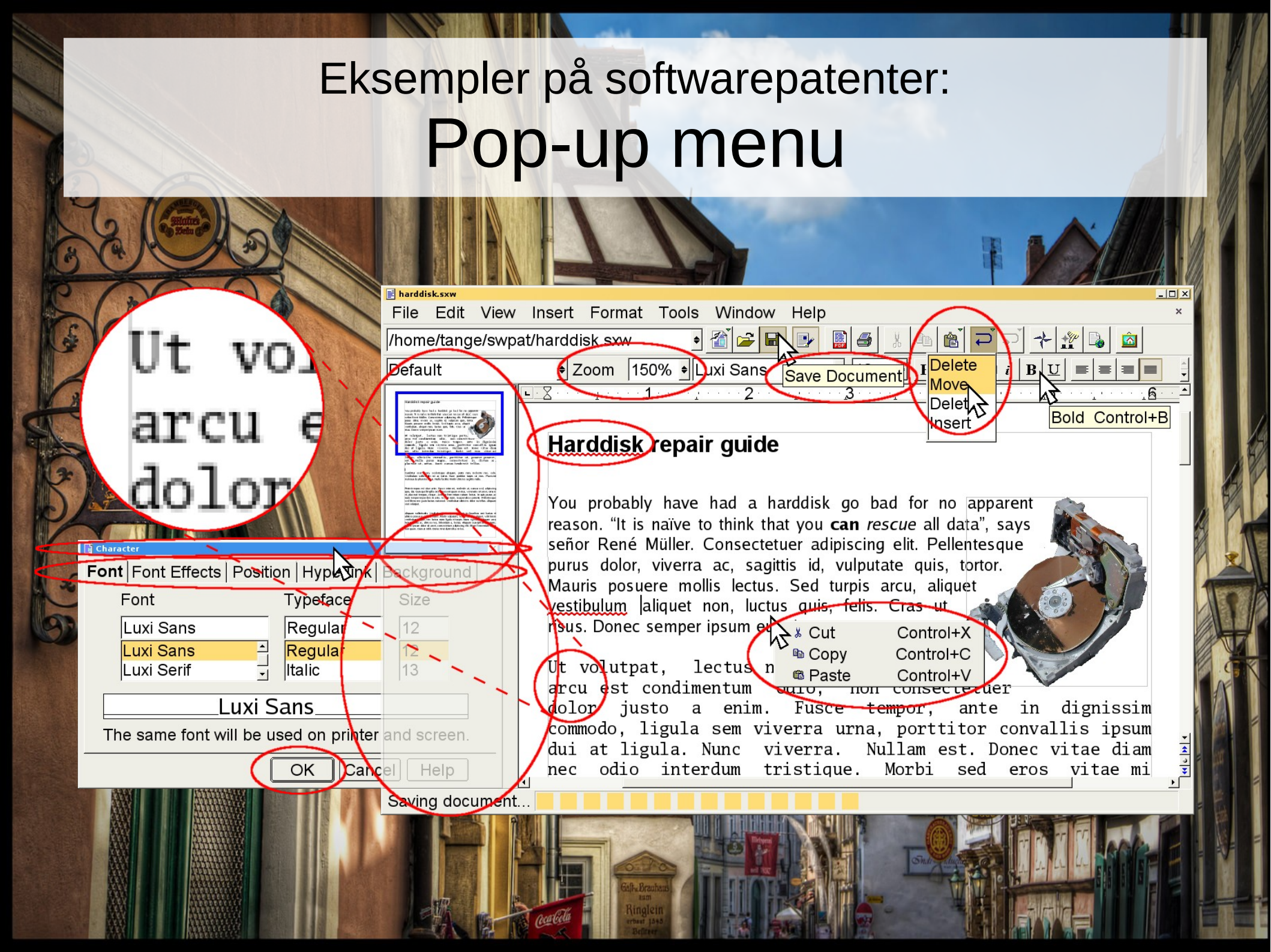
Eksempler på softwarepatenter:

Fortryd flere gange

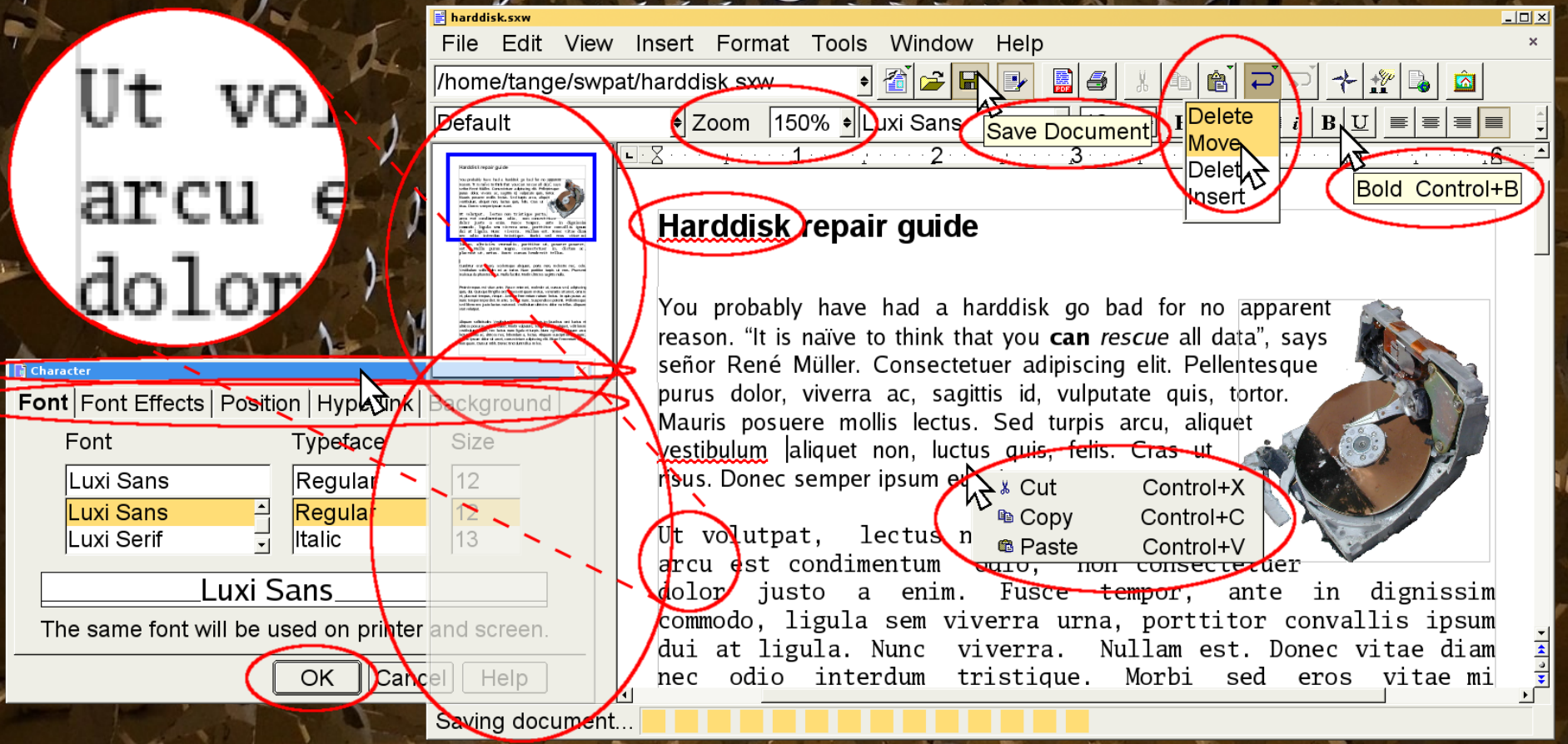
Eksempler på softwarepatenter:

Pop-up menu

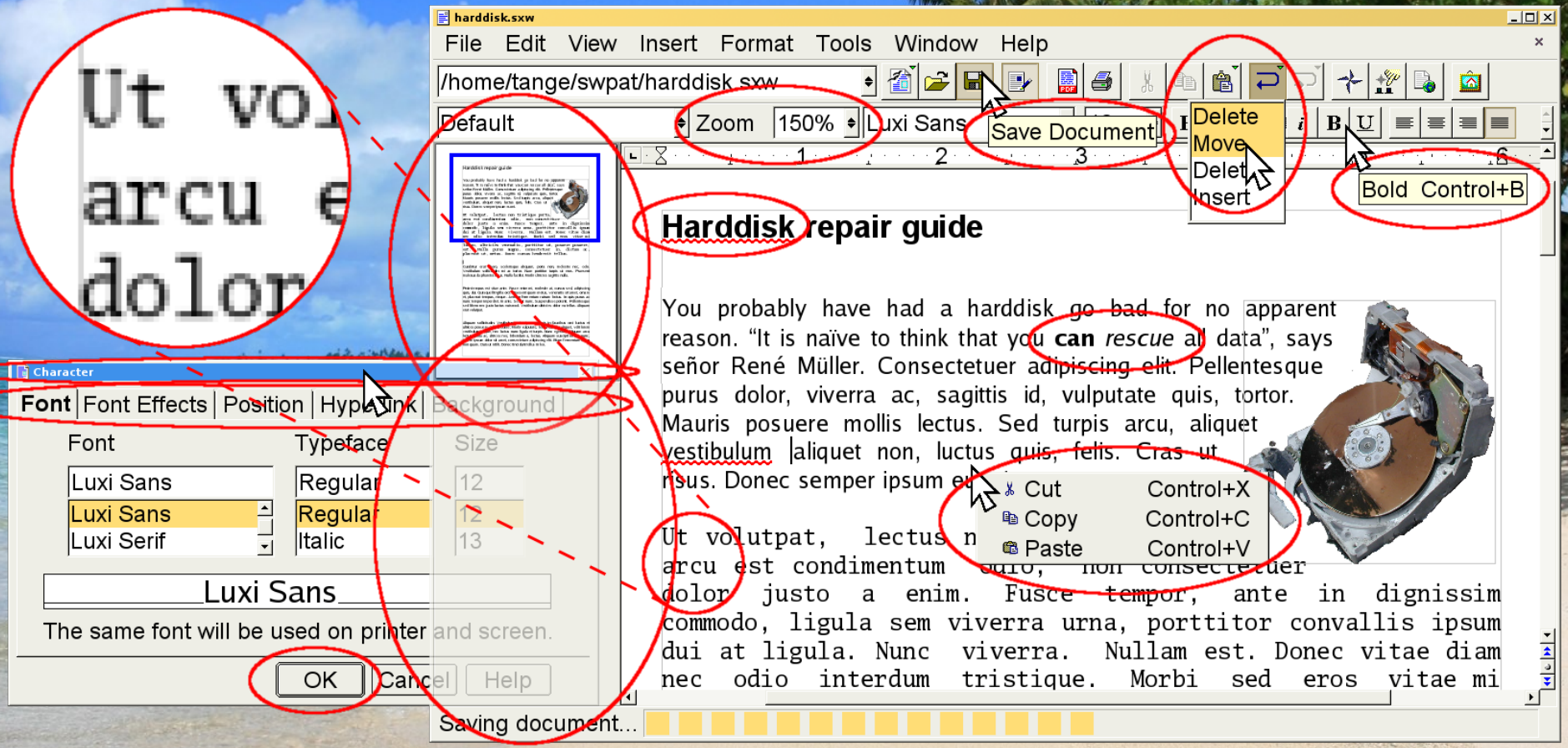
Eksempler på softwarepatenter:

Formatering med tastetryk

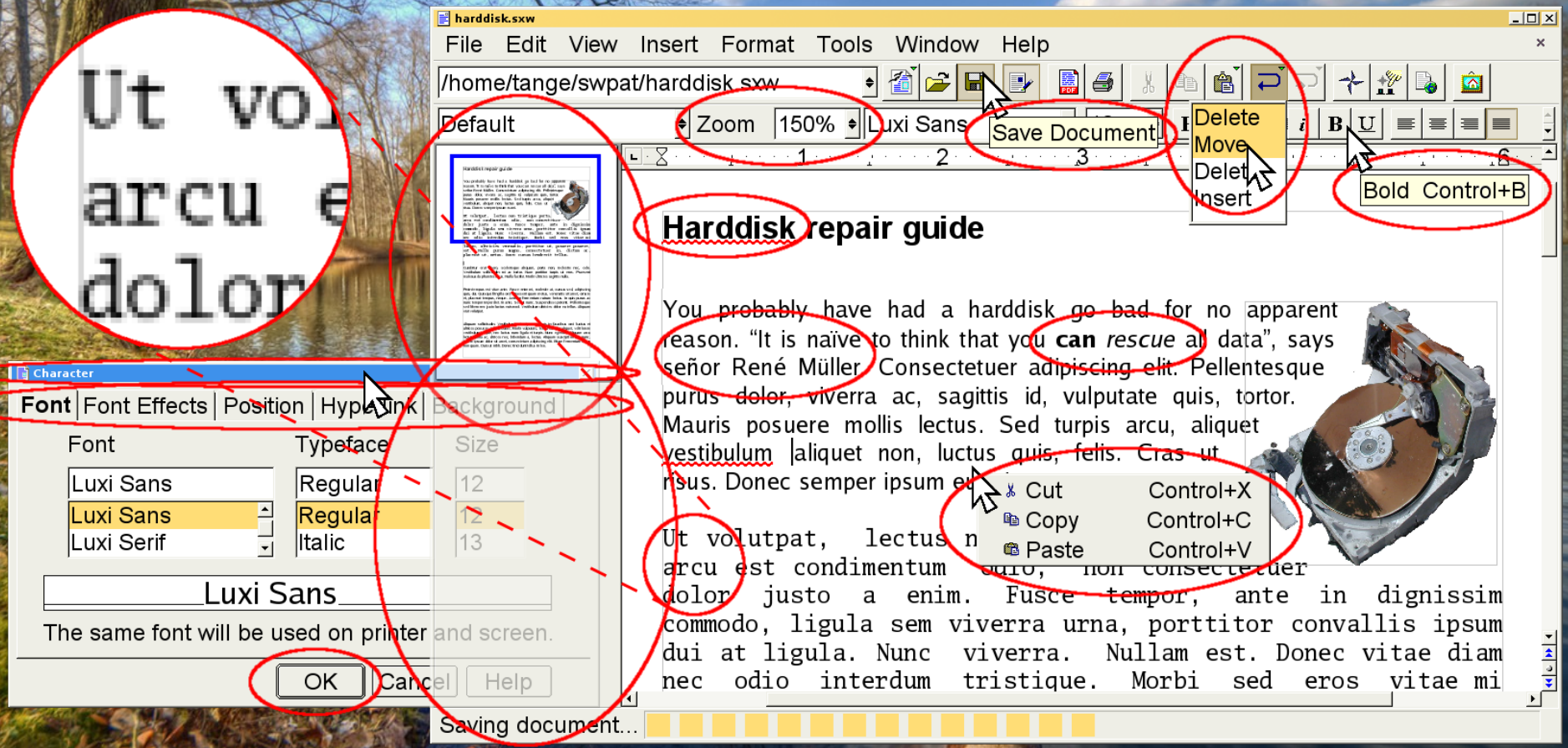
Eksempler på softwarepatenter:

Formateringskoder i teksten

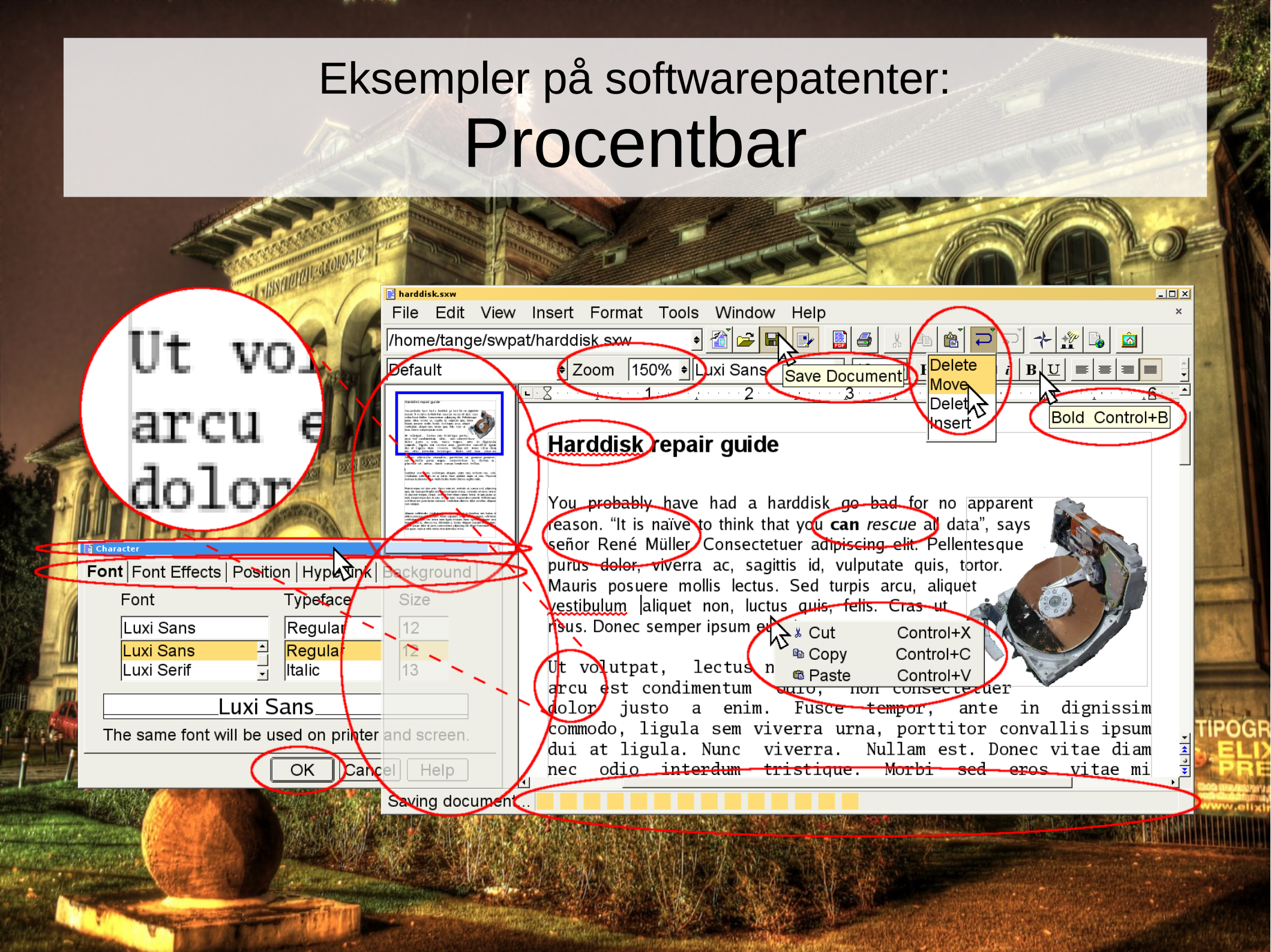
Eksempler på softwarepatenter:

Døde taster (ï é ü)

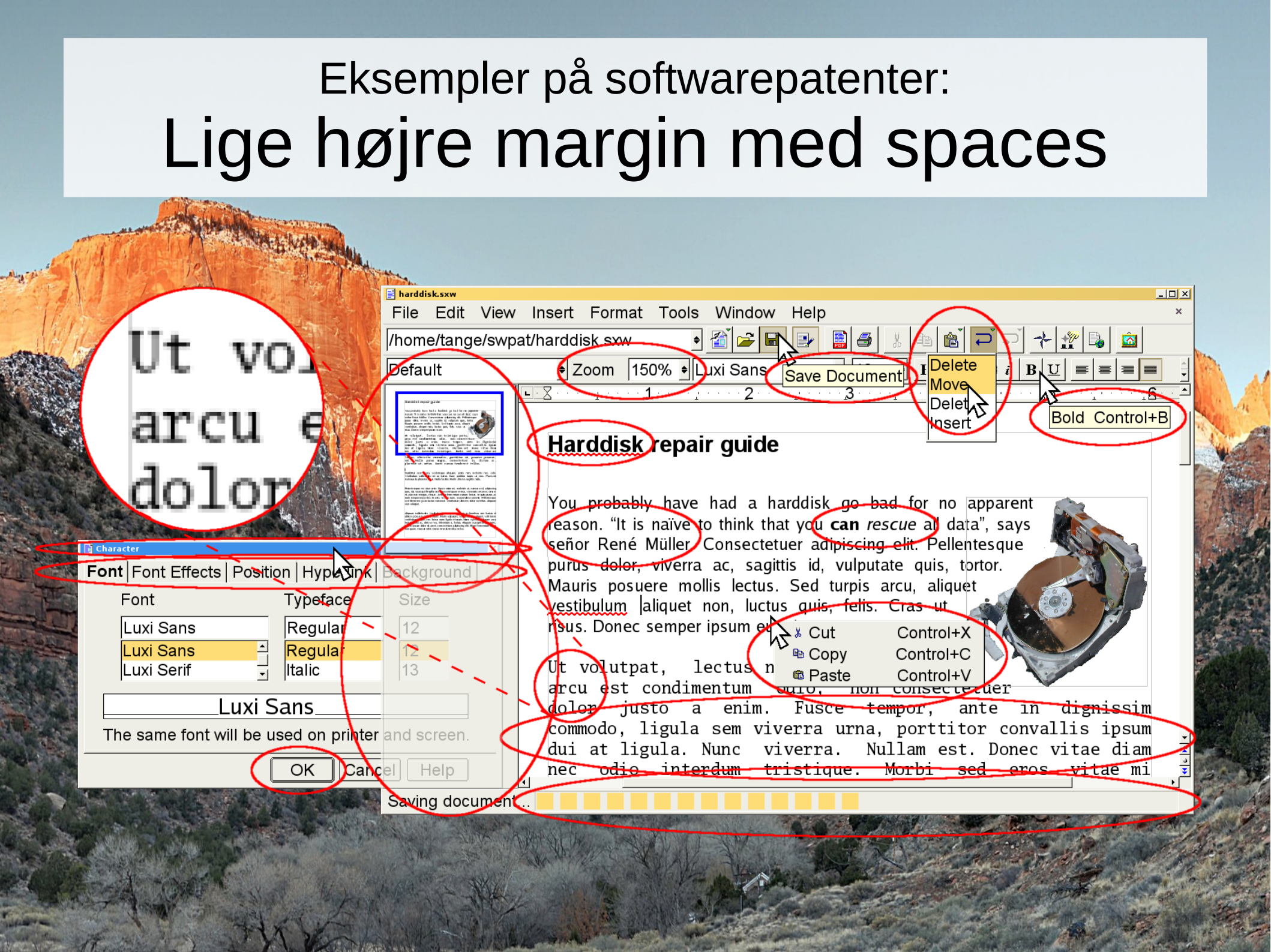
Eksempler på softwarepatenter:

Procentbar

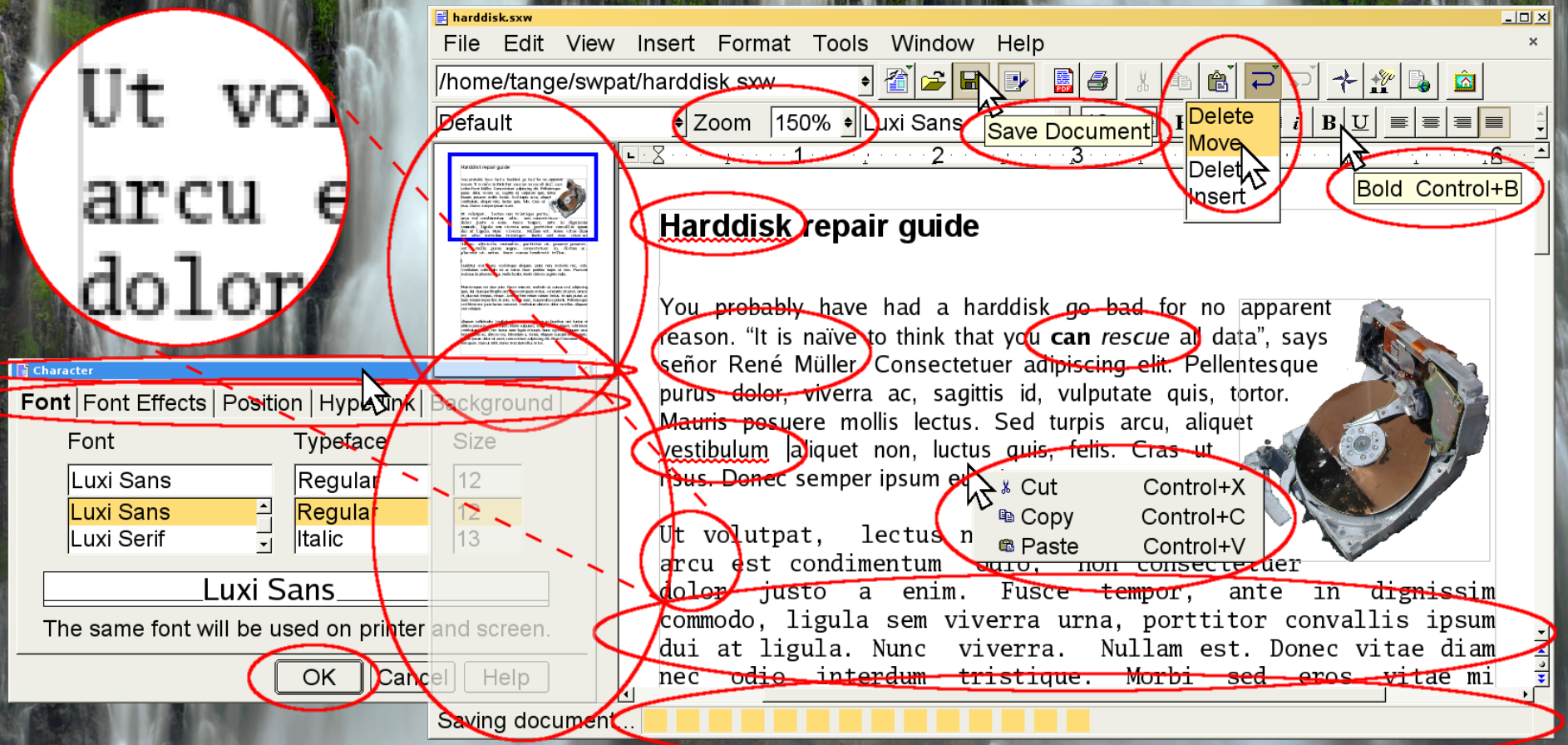
Eksempler på softwarepatenter:

Lige højre margin med spaces

Eksempler på softwarepatenter:

Løbende stavekontrol

Patentliste

- EP281742: Stavekontrol af sammensatte ord
- EP214547 & EP772144 & EP693740: Fontudglatning
- EP665489: Aktiver fokus på “den rigtige” knap i et nyt vindue (f.eks OK)
- EP767419&EP349459 Bring vindue til front og gentegn den skjulte del
- EP689133: Faneblade
- EP349459: Aktiver vindue med museklik
- EP348031: Miniature navigator
- EP743605: Forstørrelse af text
- EP537100: Værktøjstip
- EP621528: Fortryd flere gange
- EP249293: Pop-up menu
- EP449322: Formattering af tekst ved tryk på tastatur (f.eks. CTRL-I)
- EP573262: Formattering af tekst med kontrolkode i dokumentet
- EP240909: Tekstbehandling med døde taster (f.eks ^ og `)
- EP394160: Progress bar
- EP205082: Lige højre margin ved at indsætte mellemrum
- EP262804: Stavekontrol efter hvert ord

Scan-to-email

- Advokatfirma har købt patentet på scan-to-email
- De afpresser nu mindre (ikke-IT) virksomheder 1000 $ pr ansat
- Sagen er amerikansk, men der er intet i vejen for at tilsvarende kunne ske i EU.

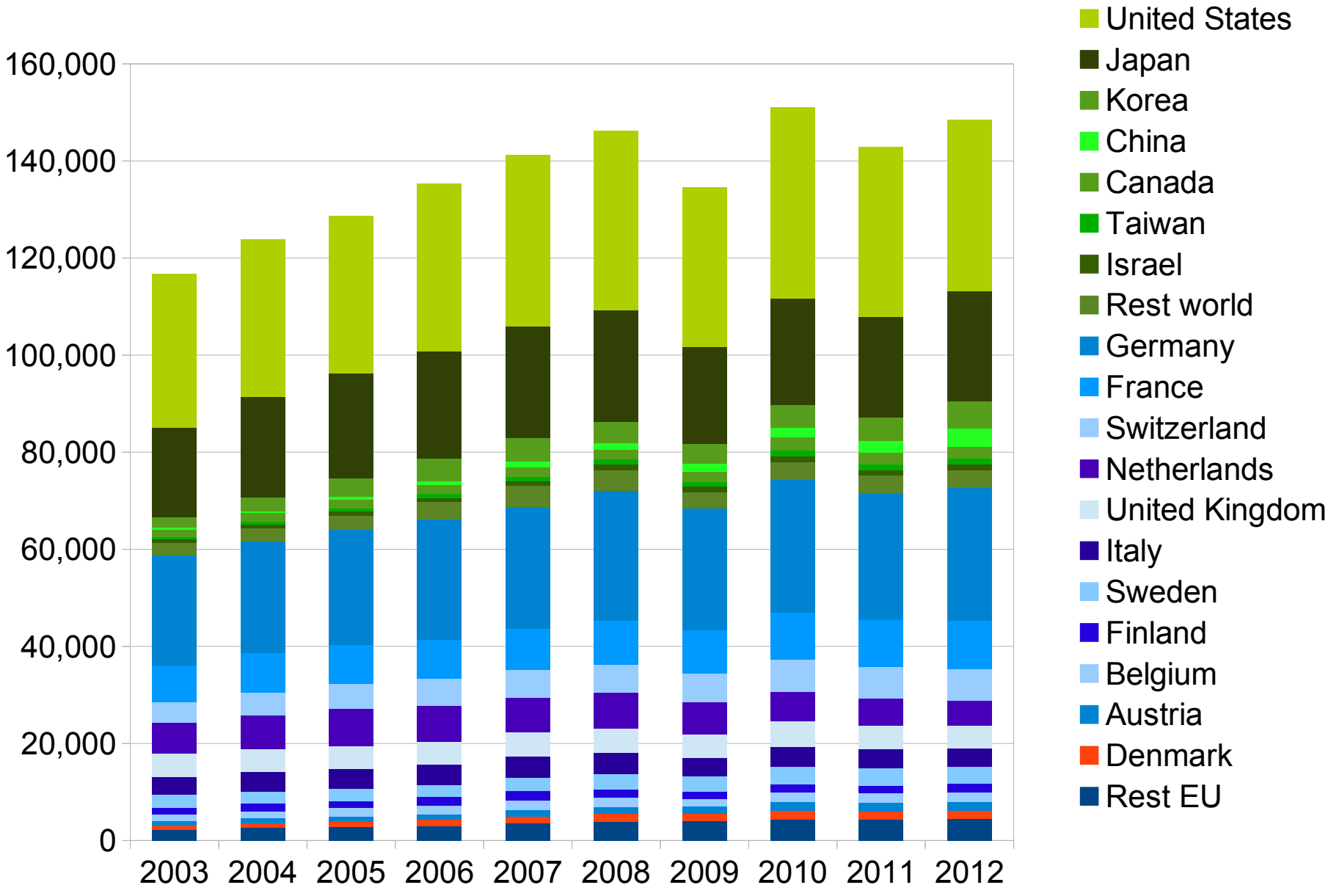
Hvem tjener på softwarepatenter

- Offentligt ansatte: Nej
- Supportere: Nej
- Driftsfolk: Nej
- Udviklere af "rugbrødssoftware": Nej
- Udviklere af software med patenterbare ideer
  - der ikke tager patent: Nej
  - der tager patent: Overtages af virksomheden
- Projektledere: ligesom udviklere

Hvem tjener på softwarepatenter

- Patentbureaukratiet
- Virksomheder med mange patenter
  - IT-virksomheder
  - Advokatvirksomheder (scan-to-email)

Applications at EPO

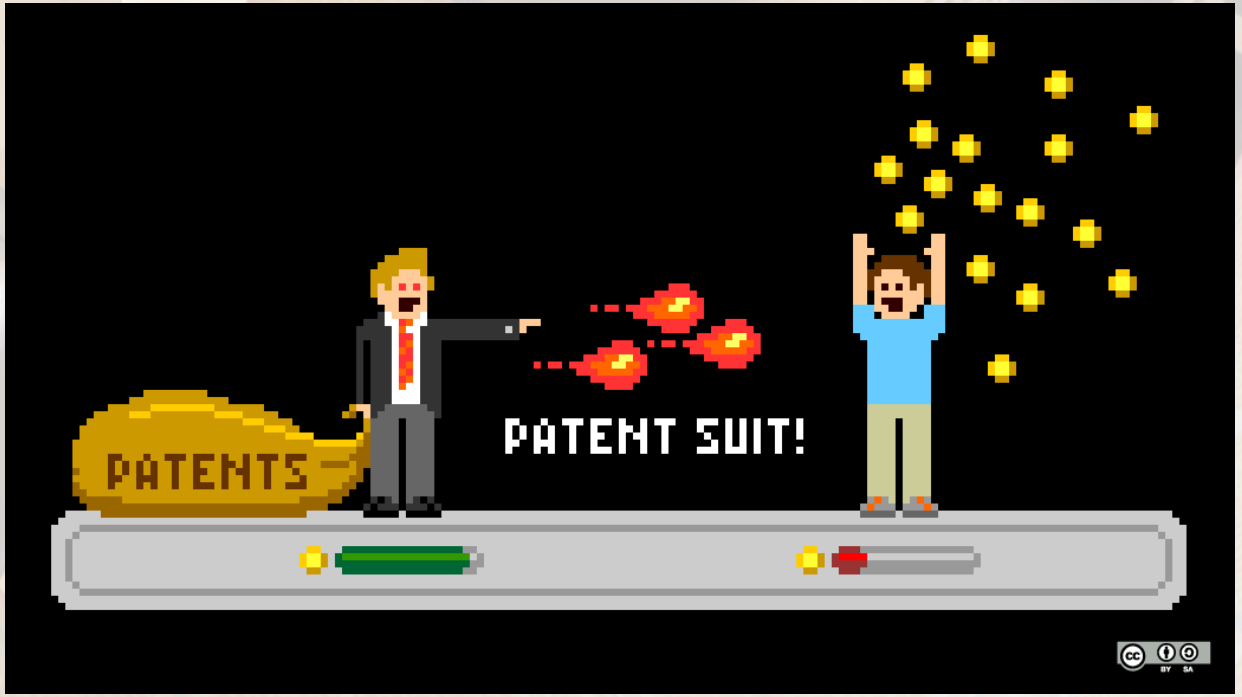
Hvem tror de tjener

- Virksomhed med få patenter:
  “Vi har patenteret hovedideen i vores software.”
  - Ja, men hvad med alle de andres patenter:
    Faneblade, procentbar, stavekontrol af sammensatte ord

    “De andres patenter er ugyldige.”

Hvem betaler - det er jo ikke gratis

- Alle os andre
  - Scan-to-email - betal 1000 USD/ansat
  - BladeEnc - må ikke udgive software
  - Pi-Web - vi lukker hvis vi skal betale 1000 kr/kunde

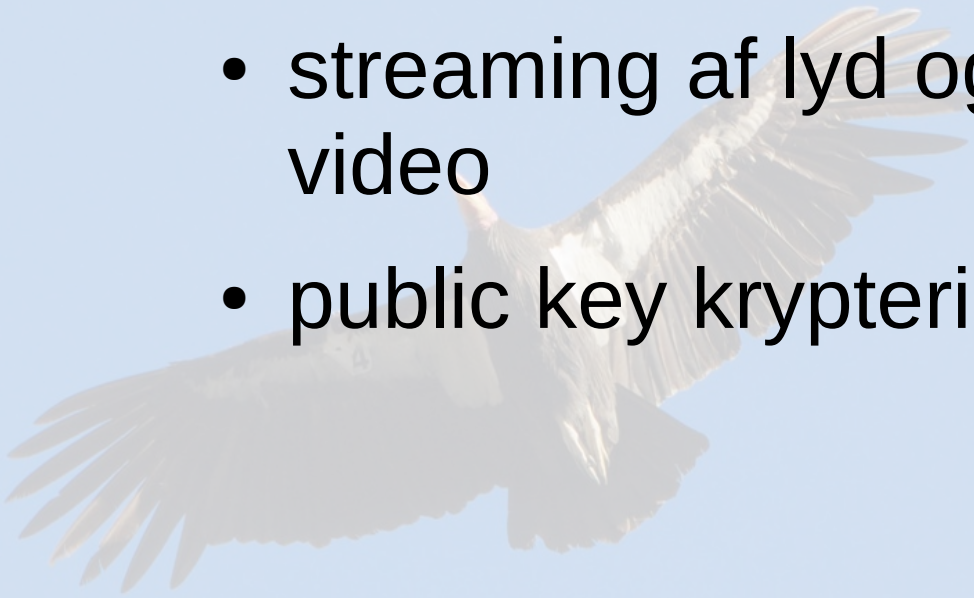
Manglende konkurrence

- Google og Apple bruger idag flere penge på patentkrigen end på udvikling
  - Her kan små virksomheder ikke være med
  - Er det den vej vi vil?

Innovation

Revolutionerende softwareideer fremkommet uden patenter

- World Wide Web
- websøgemaskiner
- 3D-spil
- webbank
- webmail
- webhoteller
- Text
- videotelefoni
- webforums
- spamfiltrering
- streaming af lyd og video
- public key kryptering

Andre brancher

- Medicin
  - Novo: Umuligt at udvikle et produkt for mindre end 1 mia for at udvikle et produkt.
  - Offentlige krav til godkendelse.
  - Salgsaftaler til hele verden.
- Software
  - Udvikling af det mindst tænkelige produkt: et par timer.
  - 10000 kr for PC
  - Internet giver distribution til hele verden.
- => Software er noget markant andet

Patentloven

- § 1. **Den, der har gjort en opfindelse**, som kan udnyttes industrielt, eller den, til hvem opfinderens ret er overgået, **har** i overensstemmelse med denne lov **ret til** efter ansøgning **at få patent på opfindelsen og derved opnå eneret til at udnytte den erhvervsmæssigt.** Opfindelser kan patenteres på alle teknologiske områder.
- Stk. 2. **Som opfindelser anses især ikke, hvad der alene udgør**

  1) opdagelser, videnskabelige teorier og matematiske metoder,

  2) kunstneriske frembringelser,

  3) planer, regler eller metoder for intellektuel virksomhed, for spil eller for erhvervsvirksomhed eller **programmer for datamaskiner**,

  4) fremlæggelse af information.

Patentbureaukratiet + regeringen siger:

Ingen softwarepatenter

- Stk. 2. Som opfindelser anses især ikke, hvad der alene udgør [...] programmer for datamaskiner, […].
- "**alene**" fortolkes af fortalere som: Software i apparater er OK. F.eks. ABS-bremser. De kalder dette *Computer Implemented Inventions.*
- Men fortalerne glemmer at nævne faneblad, progressbar og stavekontrol af sammensatte ord også er udstedt som *Computer Implemented Inventions.*
- Fortolkningen er vigtig.

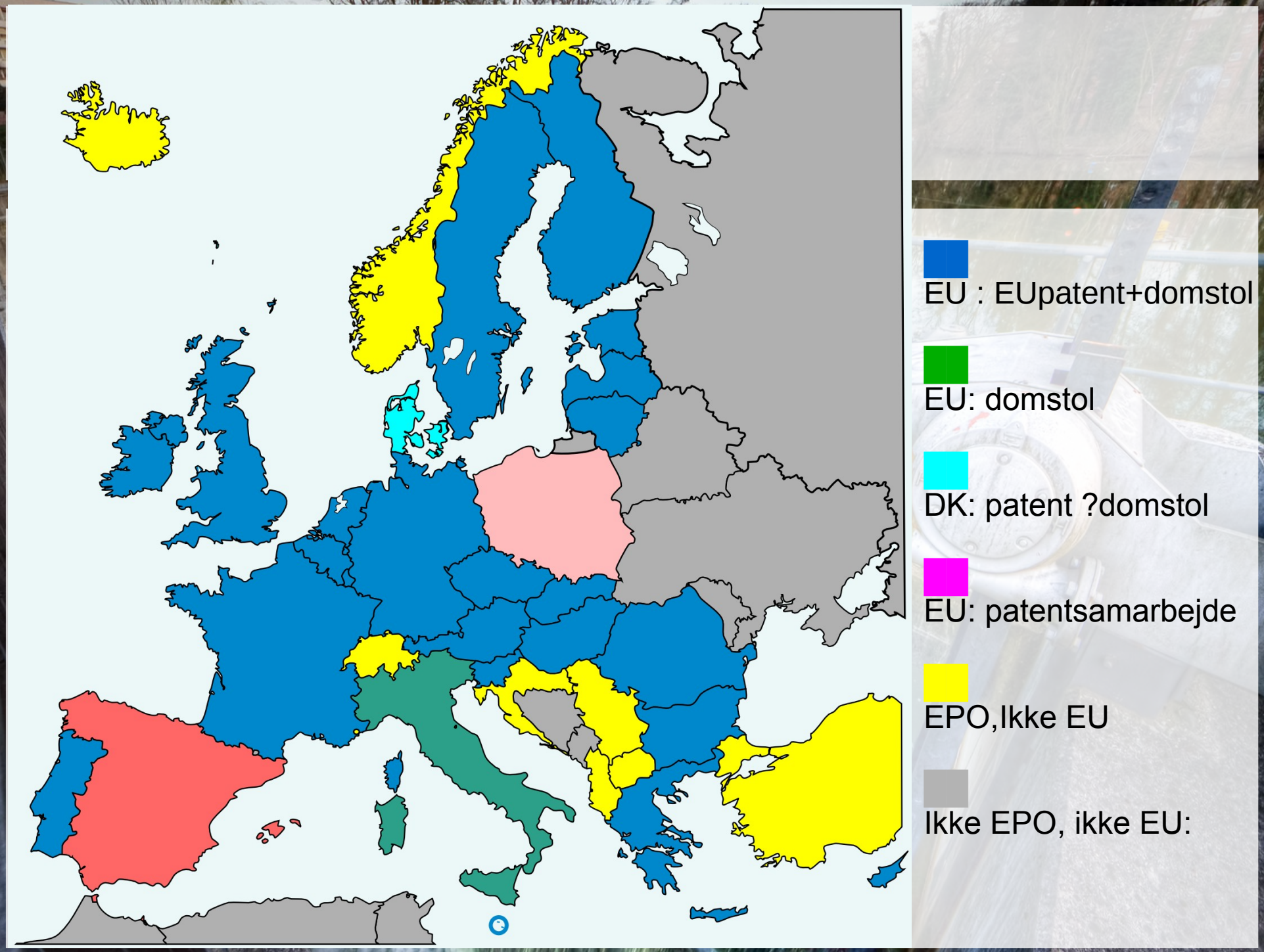
- Deres definition af softwarepatenter er: patenter på software, der ikke kører på udstyr (f.eks. software på en CD, der ligger på hylden)
- Samme problem med gener

Folkeafstemning

- EU-patentet medfører EU-patentdomstolen
- EU-patentdomstolen medfører suverænitetsafgivelse
- Suverænitetsafgivelse medfører folkeafstemning (hvis 1/6 af folketinget er imod)

EU-patentet

- Ide: Fælles regler, ansøg eet sted
  - Fælles regler kræver fælles fortolkning derfor fælles domstol
- Men ikke just en enhed...

EU : EUpatent+domstol
EU: domstol
DK: patent ?domstol
EU: patentsamarbejde
EPO,Ikke EU
Ikke EPO, ikke EU:

Hvor mange ansøgninger skal udfyldes?

- Patent i alle EPO medlemslande opnås ved
  - Idag:
    - EP-patent med 38 nationale oversættelser og gebyrer
  - Med EU-patentet
    - EU-patent (24-25 lande)
    - + EP-patent med 13-14 nationale oversættelser og gebyrer
- Besparelse: 200.000 kr/patent
  - Uanset om DK er med

Antal patenter

- Idag:
  EP-patenter: ca. 60.000/år
  - Med virkning i DK: ca. 6.000/år
- Med EU-patentet:
  - Hvis DK er med: Alle (sikkert 50-60.000)
  - Hvis DK ikke er med: sikkert fortsat 6.000/år
  - Forskel: Ca. en faktor 10

EU-patentdomstolen

- Befolket af patentbureakratiet
  - Har interesse i at udvide deres forretningsområde
    - Softwarepatenter bedste bevis på det
    - EPO er gået fra en praksis, hvor de ikke tillod softwarepatenter, til idag at tillade patenter på flytbare faneblade, indkøbskurv og stavekontrol af sammensatte ord
- Ingen appel til højesteret eller EU-domstolen
  - Dette er suværenitetsafgivelsen

Hvad sker der hvis Danmark stemmer 'nej'?

- Danske virksomheder kan stadig udtage EU-patenter
  - Skal patentet også gælde i DK betales 6000-10000 kr/patent
- Danske, polske, spanske, norske, islandske, schweiziske, tyrkiske domstole får lejlighed til at bedømme EPO's praksis for udstedelse af patenter.
- EPO kan blive nødt til at tage hensyn til disse uafhængige domstole, dvs ændre EPO's praksis.
  - Jævnfør Oliver Brüstle vs. Greenpeace

De vigtigste argumenter:

Ingen generel ankemulighed

- EU-Patentdomstolen er hverken under den generelle EU-domstol eller Højesteret, men befolket af patentbureaukrater
  - Dommere på 6 års kontrakter
    - Hvad skal de lave bagefter?
- Eneste ankemulighed er det interne ankekammer

De vigtigste argumenter:
Kun en fordel for 0.2%

- Kun 0.2% af Danmarks 300.000 virksomheder udtager europæiske patenter. De får besparelsen på 6000-10000 kr/patent.
  - EU-patentet giver til sammenligning en besparelse på ca. 200.000 kr/patent – selv hvis vi står udenfor
  - Blandt de 0.2% er Mærsk, TDC, SAS: Stor omsætning, få patenter
- 99.8% af virksomhederne får kun ulemperne: herunder risiko for at skulle betale for 10 gange flere patenter i bl.a. software, som de benytter og som de har betalt for.
  - Forsikring mod dette: > 10.000 EUR/år
- Budget uden udgiftsiden
  - Erhvervsministeren vil sige hvormange arbejdspladser indtægtssiden skaber – og slet ikke hvormange udgiftssiden koster

De vigtigste argumenter:

Hvorfor ikke vente?

- Vi aner ikke hvor stor risikoen er
  - Forsikringspræmien indikerer, at den er anseelig
- Vi kan (lige som med Euroen) stå uden for i en periode og finde ud af det
  - Danmark blokerer ikke for oprettelsen

Haiku

- Japansk digtform - 5-7-5
- Bruges bl.a. af EU's præsident (Van Rompuy)

Er du i tvivl om
EU-Patentdomstolen?
'Nej' kan gøres om

Kilder og uddybning

- Se: http://pi.dk/8 og http://ole.tange.dk/swpat

